

A három királyfi és a szegény asszony lánya

Hol volt, hol nem volt, még az Óperenciás tengeren is túl volt, volt egyszer egy szegény asszony, és annak volt egy szépséges szép lánya. De ez a lány csak ribizskével élt. Mikor elfogyott a ribizskéjük, az öreg édesanyja – mit tehetett mást – elment ribizlit lopni a király kertjébe. Egypárszor sikerült is neki, de végtére is megfoglák. Bekísérték a királyhoz. Ott elmondott mindent. A király azzal büntette meg, hogy behozatta véle a lányt szolgálónak. Hiába könyörgött az asszony, a király nem engedett. A lánynak el köllött menni.

El is ment, de olyan szép volt, hogy nemsokára mind a három királyfi bele-szeretett. A legöregebb váltig azt hajtogatta, hogy az övé lesz. De ezt mondta ám a középső is, meg a legfiatalabb is. Végtérre összevesztek, és véresen össze is verekedtek a lányért. Ezt megtudta a királyfiak mostohaanyja, aki egy vén öreg boszorkány volt. Megátkozta ezért a szegény lányt. Azt mondta neki, hogy:

– Vájlál gyíkká, és meg se állj az ország határáig!

Hát a szegény nem tehetett mást, elment, és egy híd alatt húzódott meg a határon. De a három királyfi keresni kezdte a lányt. Sokáig keresték, végtére is a mostohaanyjukat tartották tettesnek. Elmondták a királynak, hogy mi történt. A király azt mondta:

– Fiaim, nyugodjatok bele, ennek már így kell lenni! Felejtsetek el, házasodjatok meg, mert már én öreg vagyok! Két kívánságom van. Amelyiktek ezeket megcsinálja, azé lesz a királyi pálca. Az első kívánságom ez. Hozzatok nekem egy olyan bundás kutyát, aki egy dióhajban van benne!

A királyfiak el is indultak. A két öregebb elvitte a két legszebb paripát. A fiatalabbnak már nem jutott. Kiment a méneshoz és nézegetni kezdte a lovakat. Egyszer csak megszólalt mellette egy gebe ló:

– Kedves királyfi, ha jót akarsz, csak engem válassz! Nem fogod megbánni!

A királyfi beleegyezett, mert igen megtetszett neki, hogy a ló tud beszélni. Most megint megszólalt a ló:

– Kedves királyfi, fogd meg a sörényem, és vezess a sűrűbe, hogy ne lásson senki! Majd meglátod, mi fog történni!

Mikor odavezette a sűrűbe, megrázta magát a gebe, és egy gyönyörű szép, ezüstnyergű paripa lett belőle.

– No, most pattanj rám, kedves királyfi! Mehetünk, amint kívánod.

El is indultak ők is. Három út vezetett ki a városból. A két jón már elmentek a bátyjai. Neki jutott a sáros, gödrös, mocsaras út. De a ló csak biztatta, hogy ne féljen semmit. Nekivágtak az útnak és mentek. A ló arra kérte a ki-

rályfit, hogy senkinek se árulja el, hogy ő táltos. Mikor az út legrosszabb részéhez értek, a ló elkezdett repülni, és így egykettőre a határra értek. Egy folyó volt a határ. Egyetlen híd vezetett keresztül rajta, és azon túl már idegen ország kezdődött. Leszállt a lóról a királyfi és fáradtan lefeküdt egy nagy tölgyfa tövibe. Egyszer csak a híd alól előszalad egy kis gyíkocska és megszólal:

– Jó napot kívánok kedves királyfi! Mi járatban vagy te erre?

A királyfi elmondta. Megint megszólal a gyíkocska:

– Ha csak ez a baj, ezen könnyen segíthetek.

Azzal bement a híd alá, és nemsokára hozta a kis bundást a dióhajban.

– Itt van kedves királyfi, amit kívántál – mondta a gyík –, csak arra kérek, ki ne bontsd, míg haza nem érsz, mert akkorát ugat, hogy az egész országban mindenki megsüketül!

Szót is fogadott a királyfi, és boldogan elindultak hazafelé. Mikor a város határába értek, megrázta magát a ló és visszaválozott csúnya gebévé. A királyfi bátyjai már otthon voltak akkorra, de nem hoztak semmit. Azt gondolták, hogy a kisebbik sem hozta el a kutyát, vagy pedig már el is vészett. De akkor bámultak el, mikor beállított az öccsük, és átadta az apjának a diót. Az rögvést föltörte, hát egy szép selyemszőrű bundás ugrott ki belőle, és akkorát ugatott, hogy szinte az egész palota megremegett. Akkor azt mondta a király: – No, eddig a tied a fele királyság, fiam! Most pedig megmondom, mi a másik kívánságom. Hozzatok egy olyan szép menyasszonyt magatoknak, amelyikre mind a hárman azt mondjátok, hogy ez a legszebb! Aki ezt elhozza, azé a királyság másik része.

Megint elindultak a királyfiak. A jó utakon megint az öregebbek mentek, a fiatalabbnak jutott újból a rossz út. De a királyfi most már nem szomorkodott. Megkereste a lovát, és kivezette a sűrűbe. Ott a ló megint megrázta magát, és most egy szép, aranyszőrű, gyémántos nyergű paripává változott. A királyfi rápattant, és újból útnak eredtek.

A két idősebb királyfi nem keresgélt sokat, hanem összeszedték a hercegisasszonyokat, kiválasztották közülük a két legszebbet, és már mentek is haza. Bizonygatták, hogy ezeknél már szebbet és gazdagabbat úgyse talál az öccsük. De a király azt mondta, hogy meg kell várni, míg ő is hazajön.

Ezalatt a királyfi odaért a hídhöz. Megint csak előjött a gyíkocska:

– Isten hozott, kedves királyfi! Mit kívánsz tőlem?

A királyfi elmondta a kérését, de szomorú volt, nem bízott benne, hogy a gyíkocska ebben is segíthet. De a gyík csak azt mondta:

– Ne félj, kedves királyfi! Csak mindenben fogadj nekem szót!

Ezt meg is ígérte a királyfi. Erre azt mondta a gyík:

– Fogd meg a farkamat, és vágj úgy a híd karfájához, hogy freccsenjek szét!

De ezt már sehogyan sem akarta megtenni a királyfi. Aztán, hogy a gyík sokat könyörgött neki, elhatározta, hogy mégis megteszi. Megfogta a gyík farkát, és nagy sóhajtással hozzávágta a hídhöz. Hát, uramfia, mi történt! A gyík egyszerre átváltozott egy szépséges szép menyasszonnyá. Hófehér menyasszonyi ruha volt rajta, és a haja aranyból volt. Odalépett a királyfihoz, és azt mondta neki:

– Kedves királyfi, itt van, amit kívántál! Te az enyém, és én a tied.

A királyfi nagyon megörült. Megismerte, hogy ő az a lány, aki eltűnt tőlük. Megölelte, megcsókolta, aztán fölültek a lóra. A ló ment velük sebesen, mint a szél, és nemsokára haza is értek. De most a ló egyenesen bevágatott velük a városba. Akik látták őket, majd megvakultak a nagy szépségtől meg csillogástól. Fölmentek a palotába, a király elé álltak, és bemutatta a királynak az ő mátkáját. Odahívták a bátyjait menyasszonyukkal együtt. Nemcsak hogy a bátyjai elismerték, hogy az öccsük mátkája a legszebb, hanem még a menyasszonyuk is. Abbizony! Azután a király átadta legkisebb fiának a pálcát, fejére tette koronáját, és ő lett a király. Mikor a vén banya mostohaanya ezt megtudta, menten megütötte a guta. A kisebb királyfi meg a hatalmas országot elosztotta háromfelé, és aztán egyszerre megtartották az esküvőjüket. Meghívták rá az egész várost. Hét nap, hét éjjel tartott a lakodalom, evett-ivott mindenki, még a sánták is táncoltak. A szegény asszonyt meg behozták a palotába, és ott éltek boldogan, még tán most is élnek, ha meg nem haltak.